

Wordt de wildstand bedreigd door pesticiden?

De „Agro Chemie-Koerier” is een uitgave van de N.V. Agro Chemie te Arnhem, in samenwerking met de Farbenfabriken Bayer A. G. te Leverkusen. Van enige zijden kregen wij een klaarblijkelijk kortelings verschenen exemplaar toegezonden, dat nr. 5 van de 7e jaargang blijkt te zijn. Een fraai met kleurenfoto's geïllustreerd blad dat, blijkens de druktechniek waarin het is uitgevoerd, in grote oplage wordt verspreid. Op de blz. 76 en 77 van dit nummer komt, bij enige fraaie kleurenfoto's van een haas, een *oehoe* en een reekalf, onder het opschrift „het wild in Nederland” en de ondertitel „Wordt de wildstand bedreigd door plantenziektenbestrijding?” een beschouwing voor, die begint met vast te stellen, dat „dierenvrienden en sommige jagers... vrezen dat de toepassing van insecticiden, fungiciden en herbiciden in de landbouw de wildstand zou kunnen

schaden”. Onder de ondertitel „Hoe het er werkelijk voorstaat” wordt dan een opsomming gegeven van oorzaken van achteruitgang van de wildstand. De opgesomde oorzaken zijn: onjuist afschot, roofwild, abnormale weersomstandigheden, onrust in het wildrevier, verwondingen en ziekten. (Pesticiden ontbreken in dit rijtje volkomen!). Van het roofwild wordt gezegd: „Zowel lopend als vliegend roofwild kan grote schade aanrichten.” Onder dit lopende roofwild worden dan onze zeldzame otters en marters genoemd, van het gevederde roofwild: „valk (sic!), *sperwer*, *havik*, *buizerd*, *kiekendief* (welke?), *steenuil*, *meerkol*, *kraai* en *ekster*.”

Een opsomming, die verwondering wekt door de keuze der benamingen, door de afwezigheid van de *Vlaamse gaai*, maar vooral door de aanwezigheid van *sperwer*, *havik* en *steenuil*. Immers, de eerste

twee zijn zo schaars geworden, dat van noemenswaardige invloed op de wildstand geen sprake kan zijn, terwijl we het er toch allemaal wel over eens zijn, dat op het menu van de *steenuil* wild niet of ter nauwernood voorkomt.

Een volgend onderhoofd luidt: „Niet minder, maar meer wild!” Hierna wordt gesteld: „Van een algemene achteruitgang kan de laatste jaren niet worden gesproken”. En verder zelfs: „Uit afschotgegevens blijkt plaatselijk zelfs een toename van de wildstand.” Een uitspraak, die zo algemeen gesteld, ter zake kundigen wel niet zal bevredigen. Toch wordt onder het hoofd „Zijn bestrijdingsmiddelen gevaarlijk voor het wild?” herhaald: „Zoals reeds werd geconstateerd blijft de wildstand over het algemeen op peil.” Nogmaals: een uitspraak die ons wat kras lijkt. Niettemin wordt even later, zonder voorafgaande bewijsvoering, opnieuw vastgesteld: „Over het algemeen kan dan ook gezegd worden dat bestrijdingsmiddelen geen vermindering van de wildstand veroorzaken.” Wel vervolgt het verhaal: „Dit houdt niet in, dat we de gevaren, die bij een onoordeelkundig gebruik van deze middelen kunnen optreden, mogen bagatelliseren.” En vervolgens: „Schade wordt alleen voorkomen, wanneer bij toepassing van de middelen nauwkeurig en volgens de gebruiksaanwijzing wordt gewerkt.” Een opmerking, die we graag ook herhaald hadden gezien, liefst vet gedrukt, want de schade aan wild- en vogelstand is inderdaad vaak een gevolg van onoordeelkundig gebruik, in strijd met gebruiksvoorschriften. Dat echter bij uitsluitend oordeelkundig gebruik geen enkele schade zou optreden, zoals wordt gesuggereerd, zal geen deskundige durven beaamen. Trouwens, de herhaalde verzekeringen dat de wildstand niet vermindert zouden de conclusie moeten wettigen, dat er van onoordeelkundig gebruik (afgezien nog van misbruik) geen sprake zal zijn.

Toch wordt even verder weer vastgesteld: „Uit de verkregen gegevens blijkt dat de bestrijdingsmiddelen, mits toegepast volgens de voorschriften, geen gevaar voor de wildstand behoeven op te leveren.”

Verbijsterend wordt het artikel tenslotte, als dan eindelijk enige cijfers worden genoemd. Deze blijken n.l. betrekking te hebben op een in... 1956 verricht onderzoek. Terwijl toch iedereen, die enigermate op de hoogte is van het onderzoek naar de gevaren van het gebruik van insecticiden voor het wild

behoort te weten, dat duidelijke aanwijzingen daarvoor (zoals b.v. de aanwezigheid van pesticiden zelfs in de eieren van *fazanten* en andere vogels) juist uit de periode na ongeveer 1956 en 1957 afkomstig zijn.

Wij geven gaarne toe, dat het onderzoek naar deze invloed nog niet is voltooid. Maar de voorzichtigheid, waarmee tot nu toe zelfs zeer overtuigende bewijzen van schadelijke invloed van pesticiden door natuurbeschermers zijn gehanteerd, steekt wel schril af tegen de oppervlakkigheid, waarmee dit onderwerp door een belanghebbende als Agro Chemie wordt behandeld. Aannemende dat hier geen sprake is van opzettelijke misleiding, kunnen we slechts concluderen, dat deze „voorlichting” blijkt geeft van ontoelaatbare onkunde, die het begrip „voorlichting” tot een aanfluiting maakt.

K. Z.